

na, kakor tudi neumornemu delovanju žandarmerije in požarne brambe se imam iz srca zahvaliti, da se mi še večja nesreča ni zgodila. Srčna hvala tudi g. Kiferju, ki je postavil straže in mi dal prostor na razpolago, da sem mogel rešene stvari shraniti. Bog jim vsem povrnil Ivan Oder.

Odborniki občine Tuški vrh so na svoji seji dne 8. t. m. na predlog g. Stefana Vesenjaka zbrali za Dijaško večerjo 80 din. Bog povrnil

Gospodarstvo.

Spomladanski poučni tečaj na drž. loznih in vočnih nasadnih mariborske oblasti 1925. V smislu pravilnika o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva, oziroma o pospeševanju sadjarstva, se bodo vršili v času od 26. marca do 4. aprila t. l. v drž. trtnih nasadih: 1. v Pekrah, počta Limbuš pri Mariboru (za vinarstvo in sadjarstvo), 2. v Smarju pri Jelšah (za vinarstvo), oziroma v drž. drevesnicah: 3. v Konjicah (za sadjarstvo) in 4. v Ptujju (za sadjarstvo), spomladanski poučni tečaj za kmečke in viničarske sinove ter druge interese v svrhu izurjenja v rezi vinske trte in sadnega drevja, v cepljenju trt in dreves, v siljenju cepljenk, napravi trtnic in drevesnic, zasajanju vinogradov in sadonosnikov, pokončevanju trtnih in drevesnih škodljivcev itd. Vsak mladeniški udeleženec dobi pristojevanje ter dnevno 10 dinarjev kot prispevek za hrano. Razven tega se bo med najprirednejše razdelilo na koncu tečaja več nagrad, obstoječih iz cepilnega orodja, trtnih in drevesnih škarij itd. Udeležbo je prijavit čimprej (pristop je omejen), najkasneje pa do 24. marca t. l. ustne ali potom dopisnice pri dotičnem nasadu ali pri pristojnem srezkem ekonomu ali pa pri vinarskem in sadjarskem nadzorništvu v Mariboru.

Redni mesečni sejmi v Celju. V mestu Celju se bodo začeli v tekočem letu zopet obdržavati na mestnem sejnišču poleg gosilne »Pri zelenem travniku« redni mesečni živinski sejmi, ki se bodo vršili v vsakem mesecu prvi ponedeljek; če bi bil pa prvi ponedeljek praznik, se bodo vršili naslednji delavnik. Na mesečnih živinskih sejmih se stojnine ne pobira. Prvi mesečni živinski sejm v letu 1925 se bo vršil v ponedeljek, dne 6. aprila 1925. Nadaljni mesečni živinski sejmi v letu 1925 pa se bodo vršili: v ponedeljek, dne 4. maja, v torek, dne 2. junija, v ponedeljek, dne 6. julija, v ponedeljek, dne 3. avgusta, v ponedeljek, dne 7. septembra, v ponedeljek, dne 5. oktobra, v ponedeljek, dne 2. novembra in v ponedeljek, dne 7. decembra t. l. Razven navedenih mesečnih živinskih sejmov se bodo vršili tudi še trije običajni živinski in kramarski sejmi in sicer ob naslednjih dnevih: prvo soboto po sredi posta, dne 21. oktobra in dne 30. novembra. Končno se interese opozarjajo na tedenske prašičje sejme, ki se vrše na omenjenem sejnišču vsako sredo in soboto. Če je pa sredo ali sobota slučajno praznik, se vrši svinjski sejm naslednji dan.

Mariborski trg dne 14. marca 1925. Vsled velikega mraza (— 3°C) je bil trg ob 8. uri zjutraj slabo obiskan, čeravno je bil obilno preskrbljen; ob 10. uri predpoldne je pa kupčija postala zelo živahna. Slaninarji so pripeljali 70 vozov mesa na trg ter so prodajali svinjino po 20 do 35 din., slanino po 25 do 30 din., in drob po 20 din. kg. Domači mesarji pa, ki še vedno tekmujejo s slaninarji, so prodajali govedinco po 13 do 17.50 din., teletino po 15 do 20 din., svinjino po 20 din. in drob po 10 do 17 din. 1 kg. klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 35 do 45 din. 1 kg. V mestni mesnici so ostale cene pretečenega tedna in sicer za govedinco: 15 do 16 din., teletino 20 din. in svinjino 22 din. za 1 kg. — Perutnina: Bilo jo je okoli 400, ob 10. uri pa okoli 600 komadov. Cene so bile kokošem 25 do 60 din., racam in gosem 50 do 100 din., puranom pa 100 do 150 din. za komad. — Domači zajčki (okoli 40 komadov) so se prodajali po 10 do 60 din. komad. — Dva kozlička sta bila po 100 din. na prodaj. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila: To pot je bilo malo krompirja na trgu, prodajal se je po 10.50 do 11 din. merik, zeljnate glave in solata po 2.50 do 6 din. komad, čebula po 3 do 6 din., česenj po 4 do 12 din. venec, kislj selje po 3.50 do 4 din., kislj repa po 2 din. kg, jabolka po 2.50 do 6 din., hruške po 6 do 20 din. kg. Jabolk in hrušk je bilo zelo malo na trgu, ker se izvozniki med tednom zelo potrudijo, da pokupijo kolikor je mogoče in izvažajo v Avstrijo, Češkoslovaško, pa tudi v Srbijo. Pomaranče so stale 1 do 2.50 din., limone 0.75 do 1.50 din., jaja 1 do 1.25 din. komad; bučno olje 25 do 30 din., mleko 3 do 3.50 din. liter. Datelji so se prodajali po 15 do 35 din. kg, fige pa po 6 do 10 din. venec. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 50 para do 160 din. komad, brezove mefle po 2 do 6 din. komad, koruzna slama po 25 do 30 din. vreča, 3 leseni ročni vozički so bili po 125 do 500 din. komad na prodaj. — Seno in slama na mariborskem trgu: Kmečke so pripeljali v sredo, dne 11. t. m., 2 voza sena, 3 vozove otave in v voza slame, v soboto, dne 14. t. m., pa 10 vozov sena, 8 vozov otave in 7 vozov slame na trg. Cene so bile senu in otavi 75 do 90 din., slami pa 50 do 62.50 din. za 100 kg.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejm dne 13. III. 1925 se je pripeljalo 164 svinj in 1 kozo. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 125 din., 7—9 tednov stari 150 do 200 din., 3 do 4 mesece stari 300 do 375 din., 5—7 mesece stari 500 do 625 din., 8—10 mesece stari 750 do 875 din., eno leto stari 1250 do 2000 din., 1 kg žive teže 12 do 13 din., 1 kg mrtve teže 16.25 do 17.50 din. Prodalo se je skupaj 51 komadov.

Žitni trg. V žitni trgovini je nastal zopet preobrat. Cene so pričele nenadoma padati na vseh žitnih tržiščih, zlasti v Ameriki. Padec se pozna tudi pri nas, ker je vse žito za približno 15 para pri kilogramu postalo cenejše. Radi tega je postal promet na domačem trgu malo živahnejši, zlasti glede moke, ker so jo začeli trgovci v večjih

količinah nakupovati radi blajajočih se velikonočnih praznikov. V Evropo se je pričela uvajati z pet ameriška pšenica, ki nam je pričelo celo v naši državi konkurirati radi silno nizkih cen. Tako uvaža Dalmacija in drugi pašivni kraji pretežno ameriško moko, ki je cenejša, dasi je po kakovosti dosti slabša kot naša. Isto je s koruzo, kateri cena od dne do dne pada. Vendar se koruza še precej izvažata radi izborne kakovosti, ker ameriška, dasiravno je cenejša, pa zato večinoma slabo posušena in po dolgi vožnji rada splešni. Cene so v trgovini na veliko sledeče: Pšenica 435—450 din. za 100 kg. Oves rešetan iz Bačke 300—310 din., iz Srbije 280—290 din. Koruza (takoj dobavljena) 175—185 din., dobava v maju, aprilu 200—205 din. Moka nularica 600—670 din.

Iz našega lesnega tga. Zastoj na našem lesnem trgu traja že precej časa. Kakor je videti, bo vrednost dinarja ostala stalna. Kljub dejstvu, da je naša valuta visoka, pa vendar ne more naš lesni trg vzdržati avstrijske in rumunske lesne konkurence, to pa največ radi naših sedanjih lesnih cen. Proizvodni stroški v lesni trgovini in industriji se namreč dvigajo od dne do dne. Treba pa tudi upoštevati letošnjo zimo, ki je potekla skoro brez snega in površje neizmerno visoke prevozne stroške na naših železnicah. O kakšnem znatnem padanju lesnih cen v doglednem času ni niti govora, ako namreč nočemo našega lesnega blaga prodati z veliko zgubo. Kakšne velike trgovinske pogodbe za dobavo našega lesa se v zadnjem času niso sklenile, kljub temu je pa povpraševanje po našem lesu zelo živahno. Nekaj našega lesa se še vedno izvažata v Belgijo, na Francosko in v Italijo. V inozemstvu vse čaka, da bo vrednost našega dinarja padla, ali pa se bodo znižale cene našemu lesu. Ne smemo tudi pozabiti, da gre izven mej naše države zelo velik mehkega lesu, kljub temu, da nas je Rumunska na lesnih trgih ob Sredozemskem morju že precej izpodrinila. S tem izpodirvanjem na lesnih trgih od strani drugih na lesu bogatih držav bode morala naša lesna trgovina še dolgo računati in to pred vsem radi tega, ker se naša vlada ne zmenji, da bi pomagala naši lesni industriji iz zagate. Govori se že dalje časa o znižanju železniške tarife za 30 odstotkov. Ravno to znižanje bi bilo brezdomno najhitrejša, na boljše in najbolj izdatna rešitev krize v naši lesni trgovini. Te dni se bo sestala v Ljubljani posebna konferenca iz vrst višjih trgovskih krogov. Na tej konferenci se bo obravnavalo o znižanju železniške tarife za 30%, o znižanju davkov itd. Kar se tiče trgovine z drvmi, moremo ugotoviti, da je skoro v popolnem zastojju.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61—62 din., francoski frank 3.20 din., italijanska lira 2.50 din., češkoslovaška krona 1.85 din., nemška marka 14.80 din. in 100 avstrijskih kron 8 para. (V Avstriji je od 1. marca dalje uvedena nova denarna vrednost: šiling. 1 šiling je 10.000 pepinatih avstrijskih kron, kar odgovarja približno našim 8 din. Šiling se deli na 100 grošev. Tekom prihodnjega meseca izidejo v promet srebrni kovani šilingi in taki količini, da bodo krone popolnoma zamenjane.) V Curihu znaša vrednost dinarja 8.30 centimov.

Dopisi.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Vneti dr. Pivkov agitator g. Muršak je hodil zadnjič enkrat baje celo na povsobilu k velikemu županu v Maribor v zadevi združenja več občin v jedno samo veliko občino ter mu je baje veliki župan obljubil, da ga bo postavil za tega bolj velikega župana te velike občine. Sedaj pa čaka Muršak na združitev, čaka na imenovanje, pa ni nič in ni nič! Čaka pa še tudi nekdo drugi na povrnitev pripomočkov k »rajzi«, pa tudi ni nič in ni nič.

Sv. Julij ob Ščavnici. Hranilnica in posojilnica je našemu Bralnemu društvu naklonila podporo 150 din., za kar ji bodi izrečena javna zahvala! — Odbor.

Sv. Marjeta niže Ptujja. Preteklo nedeljo je Zadruga zveza v Ljubljani priredila po svojem revizorju g. Tirsu važno predavanje o združništvu v bče. Ljudstvo je govrnikarja pazljivo poslušalo ter izrazilo željo, da se taki tečaj večkrat priredijo po vseh tukajšnjih farah.

Loče pri Poljčanah. Vrlo in vzorno krščansko hišo Jurija Razboršek na Kobljah je zadela prebridka izguba. Kot žrtev svojega poklica je umrla h. šna gospodinja. Zapustila je šest nedoraslih otročičev. K sebi je ljubi B-g vzel dobro Gobarjevo mamico, ki je vsaki prvi petek v mesecu svoje prve tri sinčke postavila pred sebe k spovednici. Cela župnija žaluje za to vzorno materjo. To je pokazal tudi veličasten pogreb, kakršnega že v Ločah dolgo niso videli. Naj v miru počivali Njenemu možu in nedolžni dečici pa naše glob ko sožaljel.

Mozijje. Predpustni čas je našel letos le malo nevest in ženinov, da bi jih vpregel v zakonski jarem. Omeniti pa vendar moramo, da je Karpuhova hiša na Lepi njiivi dobila novo in čvrsto gospodinjvo. V sosedni Smihel je šel iskat mladi Karpuh nevesto Nežiko Rozeničnik, marljivo članico mozirske Dekliške zveze. Cele štiri dni se je obhajala sva.ba. Da pa svatje niso mislili samo nase, so pokazali, ko so zbrali za dikeje mariborskega semenišča svoto 270 din. Naj bi našli pri takih prilikah dosti posnemovalcev!

Polzela. »Jurček« in »Neva doba« sta prinesla par dni pred volitvami dopis, b lje rečeno klobasarju, polno napadov na naše organizacije, kjer se me dolži nekega dopisa v »Gospodarju« glede občnega zbora tukajšnjega S-kola. Dal e me pavšalno obsoja kot pisca vseh dopisov v raznih časopisih iz Polzele, kakor da bi bil jaz edini pismeni človek na Polzeli. Gospodje pedagogi demokratskega kova si dajete s tem jako slabo izpričevalo. Ko se je vršil omenjeni občni zbor, mene sploh ni bilo na Polzeli in zato tudi nisem mogel pisati omenjenega dopisa, par prošm, da uredništvo potrdi. (Potrjujemo! Uredništvo »Gospo-

darja.«) Na ostale napade ste dobili najlepši odgovor dne 8. februarja t. l. Glede raznih sumničenj in namigavanj prosim dopisnika, da se podpiše in dobil bo priliko, da dokaže to pred sodiščem. Za uredniškim plotom je vsakda junak! Tudi nimate pravice, svojih dopisov podpisovati z »Več Polzelanov«, kajti med 22 kroglicami, katere ste dobili v svojo škrinico, so samo 2 ali 3 od domačinov, katerih Vam pa ne zavidamo. Prosim samo dopisnika, da se podpiše v bodoče, da bom vedel, s kom imam opraviti. — Franc Turnšek.

Polzela. Na prošnjo tukajšnjega društva za gojitev treznosti je delegiral zdravstveni odsek v Ljubljani gosp. oficijala Puharja, da predava s pomočjo skioptičnih slik o škodljivem učinkovanju alkohola na človeško zdravje in na družinsko in društveno življenje. Vršila so se tri predavanja in pokazalo se je zanimanje najbolje s tem, da so bila vsa tri predavanja prav dobro obiskana. Tudi sosende občine Braslovče se je udeležilo predavanj lepe številu poslušalcev. G. Puhar je prepričevalno, goreče in ljudsko-razumljivo tako strokovno lepo predaval, da se mu je občinstvo z rosnimi očmi čepotovano in živahno zahvaljevalo. Vsim, kateri so k tej tako lepi kot koristni priložitvi pripomogli, posebno g. dr. Wildt-ju, ki je prevzel vse stroške na svoj račun, naj hodi izreč na najtoplejša zahvala. Zeleti bi bilo, da bi se taka predavanja še večkrat ponavljala, da bi čimprej prodrla misel treznosti v široko plasti občinstva in da bi ozdravel naš slovenski narod od pogubonosne bolezni — alkohola.

Lepanjava. Trgovec g. Leskovšek je pred volitvijo govoril, da so vse zadruge v okraju Gornjigrad dobile velike podpore, da vlada preveč podpira zadruge. Da se bo g. Feldvibel pomiril, mu obljubimo, da dobi vse podpore za zadržig izplačane, samo naj dožene, kedaj so se izplačale zadrugam. Hajd na delo!

Prevorje-Zegar. Neko človeče se me je izposodilo v »Kmetijskem listu«, češ, da sem tudi jaz kriv poraza shoda SKS pri Božaku na Lepaci in da sem pripeljal pristaje SLS pijane na shod. Dotičnemu svetujem le toliko, naj hiti zdraviti sebe in škrinjico SKS, ker ga je bil na volišču v Prevorju trknil lunin mrk tako, da ga ni mogel opazovati na nebu (če je sploh vedel za njega), pač pa je bil morda še toliko pri zavesti, da je opazoval mrk SKS škrinjica, katere je bila na prevorskem, kakor tudi na drugih voliščih IV. Dokler mi dopisnik »Kmetijskega lista« ne dokaže, da sem pripeljal pijane pristaje SLS iz Zegra na shod k Božaku, ga imenujem podlega lažnjivca in obrekovalca. Zegar, dne 14. III. 1925. — Alojz Vrečko, župan in posestnik.

Laško. Naš advokat dr. Franc Roš, ki je kot kandidat pisal vsem volilcem dopise z vsebino: »Kot župan tržaje občine Laško bom v slučaju izvolitve tudi v državnem zboru delal, odločno se hočem boriti za red in mir, za bratski sporazum, za zboljšanje žalostnega položaja itd.« je napisal v zadnji številki slovitve »Domovine« to-le notico: »Tik pred volitvami je Blaž Zupanc vložil na okrajno sodišče v Celju plamenič protest proti postopanju našega g. župana, ki da je vpisal v volilni imenik inozemca L. V., ne pa R. U., ki je naš domačin, doma iz Vojnika. S tem je naš župan kršil pravice naših državljanov in na nedopusten način protežiral inozemce. Okrajno sodišče je odstopilo ovadbo županstvu v nadalnje poslovanje. In naš župan je psloval takole: G. Zupanca je poučil, da se je L. V., primorski Slovenec, vpisal v volilni imenik na podlagi reklamacije, R. U. pa ni nihče reklamiral in se torej ni mogel vpisati, ker se zaradi volitev letos volilni imeniki popravljajo šele od 18. februarja naprej. Nato je g. župan poslal Zupancovo ovadbo državnemu pravdnikstvu v Celje, ki je uvedel proti Zupancu preiskavo zaradi prestopka po § 102 srbskega kazenskega zakona. Tako je g. Zupanc zopet enkrat v »zusu« in se spominja na pregovor: Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.« — Kdor pozna tega baje vseмогоčnega Roša, kleče bi mogel prositi za milost tega velikega gospoda, jaz kot majhen zemljan in priprost obrtnik pa zaključem: Prav rad bi se meril pred sodnikom v Vami in vsled tega Vam podžigam pogum in korajžo na vstranost. Da boste obsojencu pri obsejanju dobro zadržali, ker bi se sicer mogli zgoditi, da zmuzne iz vrvi, kakor rajnkemu krvniku krofasti oberštaerc. To je pa za krvnika tako velika blamaža, kakor bi bila za Vas, ker si svojo slavo perete potom državnega pravdnika in »Domovine« — Blaž Zupanc, brivski mojster.

Sv. Rupert nad Laškim. Naš dopis v predzadnji številki »Gospodarja« je spravil tukajšnje samostoječe tako iz ravnotežja, da so begali semintja, kakor plašni iivi zajčki. Pertinanež Janez, p. d. Pušni Janez, se je kar penil od same jeze, ker smo ga spravili malc v-javnost ter pokazali, kakšno barvo da ima, čeprav jo je dolgo skrival, a sedaj so se tudi pri njem ptički spelali. Ah, škoda, da nisem imel pri sebi aparata za fotografiranje, to bi bila fina, prav po mojstrsko izdelana slika, kakor bi same grile zobeli. Oj, Janez, kako si čuden, da misliš, da ni tukaj nikogar, ki bi znal takim ptičkom peruti malc porozati, da veš, čisto blizu tebe je! Torej le ne belsi si preveč svoje glave ter mirno bodita s Starčević J-zekom v Olesčah z vajino politiko. Pa drugo nam bo, če poveš, kako ti je padla cigarčka iz ust in frakelc žganja iz rok na tla, ko smo mi zvedeli vsi, kakšen ptiček si ti. Le Spilancevega Jakca slisati več ni doma sedaj pri peči dremle in spi. Le Korla K-zuha s tate nadoba, ker stolček poslanski je spaval mu k vodi Jadranski. Samo ti Janez še malo živis, pa si rasiš zapoj tisto tv-jo, ki jo ti najraši pojesh in se glasi: »V Olesčah sem kisal ter muhe redil, na Pohrastju pa risal, cigarčke kodil.

Svo prijatelje se Olesčane vabimo!